

Total No. of Questions : 10]

SEAT No. :

PC-4427

[Total No. of Pages : 4

[6364]-171

LL.B.

(Second Year of Three Year Law Course)

LCC - 0701 : LAW OF CRIMINAL PROCEDURE

(2023 Pattern) (Semester - III)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to the candidates:

- 1) Answer any two questions from Part-A. Each question in Part-A is for 15 marks.*
- 2) Answer any three questions from Part-B. Each question in Part- B is for 10 marks.*
- 3) Answer any two questions Part-C. Each question in Part-C is for 05 marks.*

PART - A

[2 × 15 = 30]

- Q1)** Elaborate on the procedure relating to children in conflict with law under Juvenile Justice (care and protection of children) Act, 2015.
- Q2)** Analyze the provisions relating to maintenance of public order and tranquility under Bhartiya Nagarik Suraksha Sanhita, 2023.
- Q3)** Discuss the principles of autrefois acquit and autrefois convict in India, their relationship with Article 20 of the Constitution, and their implications in Criminal law.
- Q4)** Discuss the role of institutions in rehabilitating children in India, their types, standards, inspection, and challenges under Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act, 2015.

P.T.O.

PART - B

[3 × 10 = 30]

- Q5)** Discuss trial of warrant cases by magistrate instituted on police report.
- Q6)** What is bail? Explain the difference between bail and anticipatory bail as per Bhartiya Nagarik Suraksha Sanhita, 2023.
- Q7)** Write a detail note on Bar to take cognizance of certain offence after lapse of the period of limitations.
- Q8)** Explain in detail about the concept of parole system in India
- Q9)** What is Arrest? Discuss the circumstances in which arrest of a person becomes necessary?

PART - C

[2 × 5 = 10]

- Q10)** Write short notes on **any two** of the following :
- a) Discharge and Acquittal
 - b) FIR and Complaint
 - c) Inquiry and Investigation
 - d) Disposal of property at conclusion of trial

Total No. of Questions : 10]

PC-4427

[6364]-171

LL.B.

(Second Year of Three Year Law Course)

LCC - 0701 : LAW OF CRIMINAL PROCEDURE

(2023 Pattern) (Semester - III)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 70

- सूचना : 1) भाग अ मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. प्रत्येक प्रश्नाला 15 गुण आहेत.
2) भाग ब मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. प्रत्येक प्रश्नाला 10 गुण आहेत.
3) भाग क मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. प्रत्येक प्रश्नाला 5 गुण आहेत.

भाग - अ

[2 × 15 = 30]

- प्रश्न 1)** बाल न्याय (मुलांची काळजी आणि संरक्षण), 2015 अंतर्गत कायद्याशी संघर्ष करणाऱ्या मुलांशी संबंधित प्रक्रियेचे तपशीलवार वर्णन करा.
- प्रश्न 2)** भारतीय नागरिक सुरक्षा संहिता, 2023 अंतर्गत सार्वजनिक सुव्यवस्था आणि शांतता राखण्याशी संबंधित तरतुदींचे विश्लेषण करा.
- प्रश्न 3)** एखाद्या व्यक्तीवर त्याच गुन्ह्यासाठी पुन्हा खटला भरता येत नाहीजर तो पूर्वी त्या गुन्ह्यात निर्दोष सुटला आहे. या सिद्धांताचे विश्लेषण करा. भारतीय संविधानाचे कलम 20 व फौजदारी कायद्यामधील याचे परिणाम स्पष्ट करा.
- प्रश्न 4)** भारतातील मुलांचे पुनर्वसन करण्यात संस्थांची भूमिका, त्यांचे प्रकार, मानके तपासणी आणि बाल न्याय (मुलांची काळजी आणि संरक्षण) कायदा, 2015 अंतर्गत आव्हाने यावर चर्चा करा.

- प्रश्न 5)** पोलिस अहवालानुसार दाखल केलेल्या न्यायदंडाधिकाऱ्या समोरील वॉरंट खटल्याची संपरिक्षा सांगा.
- प्रश्न 6)** जामीन म्हणजे काय? भारतीय नागरिक सुरक्षा संहिता 2023 अंतर्गत जामीन व आगाऊ जामीन मधील फरक स्पष्ट करा.
- प्रश्न 7)** मुदत मर्यादा उलटून गेल्यानंतर काही गुन्हांची दाखल घेण्यास आडकाठी यावर संक्षिप्त टीप लिहा.
- प्रश्न 8)** भारतामधील पॅरोलप्रणाली या संकल्पनेवरतुमचे मत स्पष्ट करा.
- प्रश्न 9)** अटक म्हणजे काय? कोणत्या परिस्थितीत व्यक्तीला अटक करणे आवश्यक आहे या बद्दल चर्चा करा.

- प्रश्न 10)** कोणत्याही दोन वर टीपा लिहा. **[2 × 5 = 10]**
- अ) खारीज करणे व निर्दोष मुक्तता
- ब) फिर्याद व तक्रार
- क) चौकशी व अन्वेषण
- ड) खटला संपल्यावर, मुद्देमालची विल्हेवाट

Total No. of Questions : 10]

SEAT No. :

PC-4428

[Total No. of Pages : 4

[6364]-172

S.Y. LL.B.

(Three Year Law Course)

LCC-0702 : LAW OF EVIDENCE

(2023 Pattern) (Semester - III)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to the candidates:

- 1) All Parts are compulsory.
- 2) Answer any two questions from Part A. Each question in Part A is for 15 marks.
- 3) Answer any three questions from Part B. Each question in Part B is for 10 marks.
- 4) Answer any two questions from Part C. Each question in Part C is for 5 marks.

PART - A

- Q1)** What is meant by Burden of Proof? Explain the provisions of Bharatiya Sakshya Adhiniyam, 2023 relating to Burden of proof.
- Q2)** Discuss the cases in which 'statements by persons who cannot be called as witnesses' are relevant.
- Q3)** Explain the concept of opinion of experts and states its evidentiary value.
- Q4)** Define 'Admission'. And discuss 'All Confessions are admissions but all admissions are not confession'.

P.T.O.

PART - B

- Q5)** Explain the Law relating to Examination of Witnesses.
- Q6)** Discuss in detail the concept of circumstantial evidence and state its evidentiary value.
- Q7)** Discuss the rules relating to exclusion of oral by documentary evidence.
- Q8)** Explain the law relating to competency of witnesses.
- Q9)** Define Evidence and discuss in detail the concept of Proved, Not Proved, Disproved.

PART - C

Q10) Write Notes on (Any Two) :

- a) Conclusive proof
- b) Electronic Evidence
- c) Estoppel
- d) Fact-in-Issue

Total No. of Questions : 10]

PC-4428

[6364]-172

S.Y. LL.B.

(Three Year Law Course)

LCC-0702 : LAW OF EVIDENCE

(2023 Pattern) (Semester - III)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 70

- सूचना :
- 1) सर्व भाग अनिवार्य आहेत.
 - 2) भाग अ मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग अ मधील प्रत्येक प्रश्न 15 गुणांचा आहेत.
 - 3) भाग ब मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग ब मधील प्रत्येक प्रश्न 10 गुणांचा आहेत.
 - 4) भाग क मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग क मधील प्रत्येक प्रश्न 5 गुणांचे आहेत.
-

भाग - अ

- प्रश्न 1)** शाबितीचा भार म्हजणे काय? शाबितीचा भाराशी संबंधित भारतीय साक्ष्य अधिनियम, 2023 मधील तरतुदी स्पष्ट करा.
- प्रश्न 2)** 'साक्षीदार म्हणून बोलावले जाऊ शकत नाही अशा व्यक्तींची विधाने' ज्या प्रकरणांमध्ये संबंधित आहेत त्या प्रकरणांची चर्चा करा.
- प्रश्न 3)** तज्ज्ञांची मते ही संकल्पना स्पष्ट करा आणि कायद्याच्या दृष्टीने त्याचे महत्व स्पष्ट करा.
- प्रश्न 4)** कबुली याची व्याख्या करा, आणि 'सर्व कबुलीजबाब कबुली आहेत परंतु सर्व कबुलिया या कबुलीजबाब नाहीत' यावर चर्चा करा.

भाग - ब

- प्रश्न 5)** साक्षीदारांच्या साक्षतपासणीविषयी कायदा स्पष्ट करा.
- प्रश्न 6)** परिस्थितीजन्य पुराव्याच्या संकल्पनेची तपशीलवार चर्चा करा आणि कायद्याच्या दृष्टीने त्याचे महत्त्व सांगा.
- प्रश्न 7)** लेखी पुराव्याद्वारे तोंडी पुरावा वगळण्यासंबंधीच्या नियमांची चर्चा करा.
- प्रश्न 8)** साक्षीदार साक्ष देण्यास सक्षम असणे संबंधित कायदा स्पष्ट करा.
- प्रश्न 9)** पुराव्याची व्याख्या करा आणि शाबीत, नाशाबीत आणि बिनशाबीत या संकल्पनांची तपशीलवार चर्चा करा.

भाग - क

- प्रश्न 10)** टिपा लिहा (कोणत्याही दोन)
- अ) निर्णायक पुरावा
 - ब) इलेक्ट्रॉनिक पुरावा
 - क) प्रतिष्ठंभ (इस्टोपेल)
 - ड) वादतथ्ये

Total No. of Questions : 10]

SEAT No. :

PC-4429

[Total No. of Pages : 4

[6364]-173

S.Y. LL.B.

LCC-0703 : INTERPRETATION OF STATUTES

(2023 Pattern) (CBCS) (Semester - III)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to the candidates:

- 1) *All Parts are compulsory.*
- 2) *Answer any two questions from Part A Each question in Part A is for 15 marks.*
- 3) *Answer any three questions from Part B Each question in Part B is for 10 marks.*
- 4) *Answer any two questions from Part C Each question in Part C is for 5 marks.*

PART - A

[30]

- Q1)** What is the relevance and importance of Interpretation of Statutes to the judges, lawyers and law students? Give reasons and examples to support your answer.
- Q2)** What is the Golden Rule of Interpretation? How is it different from Mischief and Literal Rule of Interpretation. Explain in detail with relevant examples.
- Q3)** Explain different types of Statutes with relevant examples of each of them.
- Q4)** Explain in detail various external aids of Interpretation with the help of examples.

P.T.O.

PART - B

[30]

- Q5)** Explain various presumptions used in Interpretation of Statutes with examples or case laws.
- Q6)** What is meant by Remedial Statutes? Explain rules used in interpreting the Remedial statutes with relevant examples.
- Q7)** What are different types of repeal? Explain the legal effect of a repealed statute with help of relevant provisions and case laws.
- Q8)** What are various modes of interpretation of the Constitution? Which mode of interpretation of the Constitution is an ideal mode? Give reasons for your answer.
- Q9)** Summarise the provisions of General Clauses Act and its relevance in interpreting the statutes.

PART - C

[10]

- Q10)** a) Difference between interpretation and construction
b) Prospectivity, retrospectivity and retroactivity of statutes
c) Legal Fiction
d) *Ejusdem Generis*

Total No. of Questions : 10]

PC-4429

[6364]-173

S.Y. LL.B.

LCC-0703 : INTERPRETATION OF STATUTES

(2023 Pattern) (CBCS) (Semester - III)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 70

- सूचना :
- 1) प्रश्नपत्रिकेतील सर्व भाग सक्तीचे आहेत.,
 - 2) भाग अ मधील कुठलेही दोन प्रश्न सोडवा भाग अ मधील प्रत्येक प्रश्नास 15 गुण आहेत.
 - 3) भाग ब मधील कुठलेही तीन प्रश्न सोडवा प्रत्येक प्रश्नास 10 गुण आहेत.
 - 4) भाग क मधील कुठलेही दोन प्रश्न सोडवा प्रत्येक प्रश्नास 5 गुण आहेत.

भाग - अ

[30]

- प्रश्न 1)** न्यायाधिश, वकील आणि कायद्याच्या विद्यार्थ्यांसाठी इंटरप्रिडेशनची प्रासंगिकता आणि महत्त्व काय आहे? तुमच्या उत्तराचे समर्थन करण्यासाठी कारणे आणि उदाहरणे द्या.
- प्रश्न 2)** गोल्डन रूल ऑफ इंटरप्रिडेशन चा अर्थ सांगा, हा रूल मिस्चीफ रूल ऑफ इंटरप्रिडेशन आणि लीटरल रूल ऑफ इंटरप्रिडेशन पेक्षा वेगळा कसा आहे? कारणासहित उत्तर लिहा.
- प्रश्न 3)** अधिनियमांचे विविध प्रकार कोणते, उदाहरणासहित स्पष्ट करा.
- प्रश्न 4)** इंटरप्रिडेशनचे विविध एक्स्टर्नल एड्स काय आहेत? उदाहरणासहित स्पष्ट करा.

- प्रश्न 5)** इंटरप्रिटेशनमधील विविध गृहीतके (प्रिझ्मशन) उदाहरणे किंवा न्यायालयीन निर्णयाच्या मदतीने स्पष्ट करा.
- प्रश्न 6)** उपचारात्मक नियमांचा (रेमिडीयल लेजीसलेशनचा) अर्थ काय आहे? उपचारात्मक नियमांचा अर्थ लावण्याचे नियम स्पष्ट करा. संबंधित उदाहरणांसह तुमच्या उत्तराचे समर्थन करा.
- प्रश्न 7)** निरसनाचे (रिपीलचे) विविध प्रकार काय आहेत आणि रद्द केलेल्या अधिनियमाचा कायदेशीर परिणाम काय आहे? तुमच्या स्पष्टीकरणाचे समर्थन करण्यासाठी संबंधित तरतुदी आणि न्यायालयीन निर्णय सांगा.
- प्रश्न 8)** राज्यघटनेच्या अर्थाच्या विविध पद्धती कोणत्या आहेत? त्यापैकी कुठली पद्धत आदर्श पद्धत आहे? कारणासहित उत्तर द्या.
- प्रश्न 9)** सामान्य खंड अधिनियमाच्या (जनरल क्लॉजेस ॲक्ट) चा सारांश द्या आणि कायद्यांचा अर्थ लावण्यासाठी त्याची प्रासंगिकता सांगा.

- प्रश्न 10)** अ) इंटरप्रिटेशन आणि कन्स्ट्रक्शन यातील फरक
- ब) अधिनियमाची प्रोस्पेक्टिवीटी, रेट्रोस्पेक्टिवीटी आणि रेट्रोॲक्टिवीटी
- क) लीगल फिक्शन
- ड) इजसडेम जेरेरीस

Total No. of Questions : 10]

SEAT No. :

PC4815

[Total No. of Pages : 4

[6364]-174R

Second Year LL.B.

**LAEC 0704 : PROFESSIONAL ETHICS AND CONTEMPT OF
COURT LAW**

**Practical Training Paper - I
(2023 Pattern) (Semester - III)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to the candidates:

- 1) Answer any two questions from Part A. Each question in part A is for 15 Marks.*
- 2) Answer any three questions from Part B. Each question in part B is for 10 Marks.*
- 3) Answer any two questions from Part C. Each question in part C is for 5 Marks.*

PART - A

[2×15=30]

Q1) State Powers and Functions of State Bar Councils and the Bar Council of India as per the Advocates Act, 1961.

Q2) Elaborate on the provisions concerning Senior and other Advocates under the Advocates Act, 1961. Discuss the procedure for designating a Senior Advocate by referencing recent Supreme Court judgments.

Q3) Discuss the defences available to a contemnor under the Contempt of Court Act, 1971.

Q4) Enumerate the different types of Contempt of Court as defined by the Contempt of Court Act, 1971.

P.T.O.

PART - B

[3×10=30]

- Q5)** Explain the concept of Misconduct and discuss the Punishment of Advocates for professional misconduct under the Advocates Act, of 1961.
- Q6)** Write a note on the evolution of the legal professional during the British period in India.
- Q7)** Explain the procedure for initiating contempt proceeding for contempt of Supreme Court, High Court and Subordinate Court under the Contempt of Court Act, 1971.
- Q8)** Write a case comment on In Re : Hon'ble Justice C S Karnan, AIR 2017 SC 3191.
- Q9)** Write a case comment on D Saibaba Vs. Bar Council of India, AIR 2003 SC 2502.

PART - C

Q10) Write short notes on (Any two).

[2×5=10]

- a) Essential skills for a Lawyer.
- b) Constitution of Committees of Bar Council.
- c) Contempt by Judges, Magistrate, Lawyers, Companies & others.
- d) Punishment for Contempt of Court.

Total No. of Questions : 10]

PC4815

[6364]-174R

Second Year LL.B.

**LAEC 0704 : PROFESSIONAL ETHICS AND CONTEMPT OF
COURT LAW**

**Practical Training Paper - I
(2023 Pattern) (Semester - III)**

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास/

/एकूण गुण : 70

- सूचना :-
- 1) भाग-अ मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग-अ मधील प्रत्येक प्रश्न 15 गुणांचा आहे.
 - 2) भाग-ब मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग-ब मधील प्रत्येक प्रश्न 10 गुणांचा आहे.
 - 3) भाग-क मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग-क मधील प्रत्येक प्रश्न 5 गुणांचा आहे.

भाग-अ

[2×15=30]

प्र.1) अॅडव्होकेट्स अॅक्ट, 1961 नुसार स्टेट बार कौन्सिल आणि बार कौन्सिल ऑफ इंडियाचे अधिकार आणि कार्ये स्पष्ट करा.

प्र.2) अॅडव्होकेट्स अॅक्ट, 1961 अंतर्गत ज्येष्ठ व इतर वकिलांशी संबंधित तरतुदींचा सविस्तर विवेचन करणे. सर्वोच्च न्यायालयाच्या नुकत्याच आलेल्या निकालांचा संदर्भ देऊन ज्येष्ठ वकील नेमण्याच्या प्रक्रियेवर चर्चा करा.

प्र.3) न्यायालयाचा अवमान अधिनियम, 1971 अन्वये अवमानकर्त्याला उपलब्ध असलेल्या बचावाची चर्चा करा.

प्र.4) न्यायालयाचा अवमान अधिनियम, 1971 द्वारे परिभाषित केलेल्या न्यायालयाचा अवमान करण्याच्या विविध प्रकारांची चर्चा करा.

प्र.5) गैरवर्तनाची संकल्पना समजावून सांगा आणि 1961 च्या अॅडव्होकेट्स अॅक्ट अंतर्गत व्यावसायिक गैरवर्तणुकीसाठी वकिलांच्या शिक्षेवर चर्चा करा.

प्र.6) भारतात ब्रिटीश काळात वकिली व्यवसायाच्या उत्क्रांतीवर टिपण लिहा.

प्र.7) न्यायालयाचा अवमान अधिनियम, 1971 अन्वये सर्वोच्च न्यायालय, उच्च न्यायालय व कनिष्ठ न्यायालयाचा अवमान केल्याप्रकरणी अवमान कार्यवाही सुरू करण्याची प्रक्रिया स्पष्ट करा.

प्र.8) इन रे: माननीय न्यायमूर्ती सी.एस. कर्णन, आकाशवाणी 2017 एससी 3191 वर केस कॉमेंट लिहा.

प्र.9) डी. साईबाबा विरूद्ध बार काउंसिल ऑफ इंडिया, एआयआर 2003 एससी 2502 वर केस कॉमेंट लिहा.

भाग-क

प्र.10) थोडक्यात नोट्स लिहा. (कोणत्याही दोन)

[2×5=10]

- अ) वकिलासाठी आवश्यक कौशल्ये.
- ब) बार कौन्सिलच्या समित्यांची स्थापना.
- क) न्यायाधीश, दंडाधिकारी, वकील, कंपन्या आणि इतरांकडून अवमान.
- ड) न्यायालयाचा अवमान केल्याबद्दल शिक्षा.

Total No. of Questions : 10]

SEAT No. :

PC-4431

[Total No. of Pages : 4

[6364]-175

LL.B.

(Second Year of Three Years Law Course)

LDSE - 0705 : INVESTMENT AND SECURITIES LAW
(2023 Pattern) (CBCS) (Semester - III)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to the candidates:

- 1) *Answer any TWO questions from Part-A. Each question in Part-A is for 15 marks.*
- 2) *Answer any THREE questions from Part-B. Each question in Part- B is for 10 marks.*
- 3) *Answer any TWO questions Part-C. Each question in Part-C is for 5 marks.*

PART - A

[2 × 15 = 30]

- Q1)** Elucidate on the historical evolution of Investment and Securities Laws.
- Q2)** Explain the concept of Securities Market.
- Q3)** What is the role of SEBI in securities market? Discuss the Power and Functions of SEBI.
- Q4)** Explain the Rights and Obligations of depositories, Depository Participants, Issuers and beneficial owners under the Depositories Act,1996.

PART - B

[3 × 10 = 30]

- Q5)** Write a detailed note on Ownership instruments.
- Q6)** Explain the procedure for a stock exchange to be recognized Stock Exchange. Describe the power of Government, procedure for de-recognition of a stock exchange.
- Q7)** Discuss the insider trading with the help of laws relating to investment and securities.
- Q8)** Explain Grievance Redressal Mechanism under SEBI (Listing Obligations and Disclosure Requirement Regulations).
- Q9)** Discuss in detail the Regulation and management of Foreign Exchange.

P.T.O.

PART - C

[2 × 5 = 10]

Q10) Write short notes on: (any Two)

- a) Compliance Officer
- b) Disclosure of event or information under SEBI Regulations.
- c) Setting up of Joint Ventures and wholly owned subsidiaries in India and outside India.
- d) Debt instruments.

Total No. of Questions : 10]

PC-4431

[6364]-175

LL.B.

(Second Year of Three Years Law Course)

LDSE - 0705 : गुंतवणूक आणि प्रतिभूती कायदा

(2023 Pattern) (CBCS) (Semester - III)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 70

- सूचना : 1) भाग अ मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग अ मधील प्रत्येक प्रश्न 15 गुणांचा आहे.
2) भाग ब मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग ब मधील प्रत्येक प्रश्न 10 गुणांचा आहे.
3) भाग क मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग क मधील प्रत्येक प्रश्न 5 गुणांचा आहे.

भाग - अ

[2 × 15 = 30]

- प्रश्न 1) गुंतवणूक व प्रतिभूती कायदांच्या ऐतिहासिक उत्क्रांतीचे स्पष्टीकरण द्या.
प्रश्न 2) सिक्युरिटीज मार्केटची संकल्पना समजावून सांगा.
प्रश्न 3) सिक्युरिटीज मार्केटमध्ये सेबीची भूमिका काय आहे? सेबीचे अधिकार आणि कार्ये यावर चर्चा करा.
प्रश्न 4) डिपॉझिटरी अधिनियम, 1996 अंतर्गत ठेवीदार, ठेवीदार भागीदार, जारीकर्ता आणि लाभार्थी मालकांचे हक्क आणि जबाबदाऱ्या स्पष्ट करा.

भाग - ब

[3 × 10 = 30]

- प्रश्न 5) मालकी साधनांवर सविस्तर टिपण लिहा.
प्रश्न 6) स्टॉक एक्स्चेंज मान्यताप्राप्त स्टॉक एक्स्चेंज असण्याची प्रक्रिया समजावून सांगा. सरकारचे अधिकार, स्टॉक एक्स्चेंजची मान्यता रद्द करण्याची कार्यपद्धती यांचे वर्णन करा.
प्रश्न 7) गुंतवणूक आणि सिक्युरिटीजशी संबंधित कायदांच्या मदतीने इनसाइडर ट्रेडिंगची चर्चा करा.
प्रश्न 8) सेबी (लिस्टिंग जबाबदाऱ्या आणि प्रकटीकरण आवश्यकता नियम) अंतर्गत तक्रार निवारण यंत्रणा स्पष्ट करा.
प्रश्न 9) परकीय चलनाचे नियमन व व्यवस्थापन याविषयी सविस्तर चर्चा करा.

भाग - क

प्रश्न 10) थोडक्यात नोट्स लिहा : (कोणतेही दोन)

[2 × 5 = 10]

- अ) अनुपालन अधिकारी
- ब) सेबी च्या नियमानुसार घटना किंवा माहिती उघड करणे
- क) भारतात आणि भारताबाहेर संयुक्त उपक्रम आणि पूर्ण मालकीच्या उपकंपन्यांची स्थापना करणे
- ड) कर्ज साधने

Total No. of Questions : 10]

SEAT No. :

PC-4432

[Total No. of Pages : 4

[6364]-176

LL.B.

(Second Year of Three Years Law Course)

LDSE-0706 : CRIMINAL MINOR ACTS

(2023 Pattern) (CBCS) (Semester - III)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to the candidates:

- 1) Answer any two questions from Part A Each question in Part A is for 15 marks.
- 2) Answer any three questions from Part B Each question in Part B is for 10 marks.
- 3) Answer any two questions from Part C Each question in Part C is for 5 marks.

PART - A

[2 × 15 = 30]

Q1) Write in detail the special measures for the maintenance of public order and safety of the state under the Maharashtra Police Act, 1951.

Q2) Discuss the Offences and Penalties under the Narcotic Drugs and Psychotropic Substances Act, 1985, with relevant case laws.

Q3) Discuss the objectives and salient features of the Information Technology Act, 2000.

Q4) Discuss the powers, functions, and procedure to be followed by the Data Protection board under the Digital Personal Data Protection Act, 2023.

P.T.O.

PART - B

[3 × 10 = 30]

- Q5)** Discuss the offences and penalties under the Unlawful Activities (Prevention) Act, 1967 with recent amendments.
- Q6)** Write in detail provisions relating to the Prohibition, Control and Regulation of Narcotic Drugs and Psychotropic Substances under the Narcotic Drugs and Psychotropic Substances Act, 1985.
- Q7)** Discuss the Definition, Scope and Punishments of Organized Crimes under the Maharashtra Control of the Organized Crimes Act, 1999.
- Q8)** Discuss the provisions relating to the Acquisition, possession of arms and ammunition & offences and penalties under the Arms Act. 1959.
- Q9)** Discuss the various types of cyber fraud.

PART - C

[2 × 5 = 10]

Q10) Answer Any Two of the following :

- a) Digital and Electronic Signature
- b) Executive Powers and Duties of the Police
- c) Provisions relating to licences under the Arms Act
- d) Punishment for Terrorist Activities under the UAPA Act, 1967

Total No. of Questions : 10]

PC-4432

[6364]-176

LL.B.

(Second Year of Three Year Law Course)

LDSE-0706 : CRIMINAL MINOR ACTS

(2023 Pattern) (CBCS) (Semester - III)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 70

- सूचना : 1) भाग अ मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. भाग अ मधील प्रत्येक प्रश्नाला 15 गुण आहेत.
- 2) भाग ब मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. भाग ब मधील प्रत्येक प्रश्नाला 10 गुण आहेत.
- 3) भाग क मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. प्रत्येक प्रश्नाला 5 गुण आहेत.

भाग - अ

[2 × 15 = 30]

- प्रश्न 1) महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम, 1951 अंतर्गत राज्याची सार्वजनिक सुव्यवस्था आणि सुरक्षितता राखण्यासाठी केलेल्या विशेष उपाययोजना सविस्तर लिहा.
- प्रश्न 2) अंमली औषधिद्रव्ये व मनः प्रभावी पदार्थ अधिनियम, 1985 अंतर्गत गुन्हे आणि दंडाच्या तरतुदी विविध न्यायालयीन प्रकारणांसह सह स्पष्ट करा.
- प्रश्न 3) माहिती तंत्रज्ञान कायदा, 2000 चे उद्देश आणि ठळक वैशिष्ट्ये सविस्तर स्पष्ट करा.
- प्रश्न 4) डिजिटल वैयक्तिक डेटा संरक्षण कायदा, 2023 अंतर्गत डेटा संरक्षण मंडळाचे अधिकार, कर्तव्ये आणि कार्यपद्धती सविस्तर लिहा.

- प्रश्न 5)** बेकायदेशीर कृत्ये (प्रतिबंध) अधिनियम, 1967 अंतर्गत अलीकडील सुधारणांसह गुन्हे आणि दंड याविषयीच्या तरतुदी लिहा.
- प्रश्न 6)** अंमली औषधिद्रव्ये व मनः प्रभावी पदार्थ अधिनियम, 1985 अंतर्गत प्रतिबंध, नियंत्रण आणि नियमन संबंधित तरतुदी तपशीलवार लिहा.
- प्रश्न 7)** महाराष्ट्र संघटित गुन्हेगारी नियंत्रण कायदा, 1999 अंतर्गत संघटित गुन्हांची व्याख्या, व्याप्ती आणि शिक्षा याविषयी सविस्तर लिहा.
- प्रश्न 8)** शस्त्रास्त्र कायद्यांतर्गत शस्त्रे आणि दारूगोळा संपादन करणे, बाळगणे तसेच विविध गुन्हे आणि दंड यासंबंधीच्या तरतुदी सविस्तर लिहा.
- प्रश्न 9)** सायबर फसवणुकीच्या विविध प्रकार सविस्तर स्पष्ट करा.

- प्रश्न 10)** टीप लिहा (कोणतेही दोन) :
- अ) डिजिटल आणि इलेक्ट्रॉनिक स्वाक्षरी
 - ब) पोलिसांचे कार्यकारी अधिकार आणि कर्तव्ये
 - क) शस्त्रास्त्र कायद्यांतर्गत परवान्यांशी संबंधित तरतुदी
 - ड) बेकायदेशीर कृत्ये (प्रतिबंध) अधिनियम, 1967 अंतर्गत दहशतवादी कारवायांसाठी शिक्षा

Total No. of Questions : 10]

SEAT No. :

PC-4433

[Total No. of Pages : 4

[6364]-177

LL.B. - II

(Second Year of Three Year Law Course)

LDSE - 0707 (C) : COOPERATIVE LAW

(2023 Pattern) (Semester - III)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to the candidates:

- 1) *Answer any two questions from Part A. Each question in Part A is for 15 marks.*
- 2) *Answer any three questions from Part B. Each question in Part B is for 10 marks.*
- 3) *Answer any two questions from Part C. Each question in Part C is for 5 marks.*
- 4) *Figures to the right indicate full marks.*

PART - A

[2 × 15 = 30]

- Q1)** Analysis the definition of co-operation and Fundamental principles of co-operation. Make the comparative analysis of co-operative society with other forms of organization, viz., company, trust and partnership firms.
- Q2)** Who can become a member of co-operative society - Explain along with the Rights, duties and liabilities of members.
- Q3)** Discuss the Procedure for liquidation and winding up enumerated under The Maharashtra Co-operative societies Act 1960.
- Q4)** Write a detailed note on Meetings of General Body and Managing Committee.

P.T.O.

PART - B

[3 × 10 = 30]

- Q5)** Analyse the Role and functions of different kinds of co-operative societies.
- Q6)** Explain the Role of National Co-operative Development Corporation in the development of co-operative movement in India.
- Q7)** Discuss the provisions relating to Audit of Co-operative Society and Rectification of defects in accounts.
- Q8)** Bye-laws means what? Explain the important features of Model Bye-laws.
- Q9)** Discuss the Constitution of the Maharashtra State Co-operative Appellate Court and its powers and functions.

PART - C

[2 × 5 = 10]

Q10) Short notes (Write any two)

- a) Reserve Fund
- b) Cancellation of registration
- c) Recovery certificate and its effect
- d) NABARD

Total No. of Questions : 10]

PC-4433

[6364]-177

LL.B. - II

(Second Year of Three Year Law Course)

LDSE - 0707 (C) : सहकार कायदा

(2023 Pattern) (Semester - III)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 70

सूचना :

- 1) भाग-अ मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग-अ मधील प्रत्येक प्रश्न 15 गुणांचा आहे.
- 2) भाग-ब मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग-ब मधील प्रत्येक प्रश्न 10 गुणांचा आहे.
- 3) भाग-क मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग-क मधील प्रत्येक प्रश्न 5 गुणांचा आहे.
- 4) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवितात.

भाग - अ

[2 × 15 = 30]

- प्रश्न 1)** सहकार्याची व्याख्या आणि सहकार्याची मूलभूत तत्त्वे यांचे विश्लेषण करा. कंपनी, विश्वस्त संस्था आणि भागीदारी संस्था अशा इतर प्रकारच्या संस्थांशी सहकारी संस्थांचे तुलनात्मक विश्लेषण करा.
- प्रश्न 2)** सहकारी संस्थेचा सदस्य कोण होऊ शकतो-सदस्यांचे हक्क, कर्तव्ये आणि जबाबदाऱ्यांसह समजावून सांगा.
- प्रश्न 3)** महाराष्ट्र सहकारी संस्था कायदा 1960 अंतर्गत परिसमापण आणि समपणाच्या प्रक्रियेवर चर्चा करा.
- प्रश्न 4)** सर्वसाधारण सभा आणि व्यवस्थापन समितीच्या बैठकांबाबत सविस्तर नोंद लिहा.

- प्रश्न 5)** विविध प्रकारच्या सहकारी संस्थांची भूमिका आणि कार्ये यांचे विश्लेषण करा.
- प्रश्न 6)** भारतातील सहकारी चळवळीच्या विकासात राष्ट्रीय सहकारी विकास महामंडळाची भूमिका स्पष्ट करा.
- प्रश्न 7)** सहकारी संस्थेचे लेखापरीक्षण आणि हिशेबामधील दोष सुधारणेशी संबंधित तरतुदींवर चर्चा करा.
- प्रश्न 8)** उपविधी म्हणजे काय? आदर्श उपविधीचे महत्त्वाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- प्रश्न 9)** महाराष्ट्र राज्य सहकारी अपील न्यायालयाची रचना, त्यांचे अधिकार आणि कार्ये यांची चर्चा करा.

- प्रश्न 10)** टिपा लिहा. (कोणतेही दोन)
- अ) राखीव निधी
 - ब) नोंदणी रद्द करणे
 - क) कर्ज वसूली प्रमाणपत्र आणि त्याचा परिणाम
 - ड) नाबार्ड

Total No. of Questions : 10]

SEAT No. :

PC-4434

[Total No. of Pages : 4

[6364]-178

LL.B.

(Second Year of Three Years Law Course)

LDSE-0708: PRIVATE INTERNATIONAL LAW

(2023 Pattern) (Semester - III)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to the candidates:

- 1) All parts are compulsory.
- 2) Answer any two questions from part A. Each question in part A is for 15 marks.
- 3) Answer any three questions from Part B. Each question in Part B is for 10 marks.
- 4) Answer any two questions from Part C. Each question in Part C is for 5 marks.

PART - A

[2 × 15 = 30]

- Q1) What do you mean by Private International Law? When does Private International Law apply? Discuss the differences between Private International Law and Public International Law.
- Q2) What is the importance of the Characterization in Private International Law? At what stage Characterization happen? Discuss the process of characterization with relevant case laws.
- Q3) 'No person shall be without Domicile' explain this statement in the light of meaning and fundamental principles of Domicile. How Domicile is different from nationality?
- Q4) What do you mean by Formal and Essential validity of marriage? Discuss the purpose and important provisions of Foreign Marriage Act, 1969.

PART - B

[3 × 10 = 30]

- Q5) Discuss the concept and theories of *Renvoi*.
- Q6) What are the rules for transfer of movable property under Indian Law?
- Q7) Is inter-country adoption permissible in India? Discuss the procedure.
- Q8) Discuss the importance of section 13 of the Civil Procedure Code, 1908.
- Q9) What do you mean by the rule of Double Actionability?

P.T.O.

PART - C

10) Write short notes (any two):

[2 × 5 = 10]

- a) Proper law of Contract
- b) Legitimacy under Indian Law
- c) Domicile of Children in India
- d) Rome Convention on the Law applicable to Non-Contractual Obligations, 2007

Total No. of Questions : 10]

PC-4434

[6364]-178

LL.B.

(Second Year of Three Years Law Course)

LDSE-0708: PRIVATE INTERNATIONAL LAW

(2023 Pattern) (Semester - III)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 70

सूचना : 1) सर्व भाग अनिवार्य आहेत.

2) भाग अ मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग अ मधील प्रत्येक प्रश्न 15 गुणांचा आहे.

3) भाग ब मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग ब मधील प्रत्येक प्रश्न 10 गुणांचा आहे.

4) भाग क मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग क मधील प्रत्येक प्रश्न 05 गुणांचा आहे.

भाग - अ

[2 × 15 = 30]

प्रश्न 1) प्रायव्हेट इंटरनॅशनल लॉ म्हणजे काय? प्रायव्हेट इंटरनॅशनल लॉ कधी अमलात येतो? प्राव्हेट इंटरनॅशनल लॉ आणि पब्लिक इंटरनॅशनल लॉ मधले फरक विशद करा.

प्रश्न 2) कॅरॅक्टरिझेशन म्हणजे काय? कॅरॅक्टरिझेशन कधी वापरले जाते? कॅरॅक्टरिझेशनची कार्यपद्धती न्यायिक निवाड्यांसह स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) कोणतीही व्यक्ती अधिवासाशिवाय असू शकत नाही. या विधानाचे स्पष्टीकरण द्या. अधिवासाचे मूलभूत नियम कोणते? अधिवास आणि राष्ट्रीयत्व मध्ये काय फरक आहेत?

प्रश्न 4) विवाहाची फॉर्मल आणि मटेरियल व्हॅलिडिटी म्हणजे काय? परदेशी विवाह अधिनियम, 1969 ची उद्दिष्ट्ये आणि महत्त्वाच्या तरतुदी विशद करा.

भाग - ब

[3 × 10 = 30]

प्रश्न 5) रॅन्व्हॉयची संकल्पना आणि सिद्धांत स्पष्ट करा.

प्रश्न 6) भारतीय कायद्याखालील जंगम मालमत्ता हस्तांतराविषयीच्या तरतुदी विशद करा.

प्रश्न 7) भारतात आंतरराष्ट्रीय दत्तक प्रक्रियेला परवानगी आहे का? त्याची कार्यपद्धती विशद करा.

प्रश्न 8) दिवाणी प्रक्रिया संहिते, 1908 च्या कलम 13 चे महत्त्व विशद करा.

प्रश्न 9) डबल ऍक्शनबिलिटी म्हणजे काय ते विशद करा.

प्रश्न 10) टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन):

[2 × 5 = 10]

- अ) कराराचा प्रॉपर (योग्य) लॉ.
- ब) भारतीय कायद्याखालील लेजिटिमसी
- क) भारतातील बालकांचा अधिवास
- ड) गैर कराराच्या कर्तव्यासंबंधी रोम येथील 2007 चा करार.

